

XX ЮБИЛЕЕН МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ

15 март - 29 март 1980 г. Русе, България

10.00
K 7/M 45

120000868611

XX ЮБИЛЕЕН МЕЖДУНАРОДЕН
ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“ —
РУСЕ — 1980

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868611

СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР
НА
РУМЪНСКОТО РАДИО
И
ТЕЛЕВИЗИЯ

Диригент — з. а. ИОСИФ КОНТА

16 март — неделя Начало — 19,30 ч.

Зала — Дом на културата

448017

ИВ. МАРИНОВ — Фантастични сцени

МАКС БРУХ — Концерт за цигулка и
оркестър № 1, сол минор,
оп. 26

Prelude (Vorspiel)

Adagio. Allegro moderato

Finale. Allegro energico

Солист — н. а. ЙОН ВОЙКУ

ДВОРЖАК — Симфония № 9 „Из
новия свят“. фа минор,
оп. 76

Allegro ma non troppo

Andante con moto

Allegro scherzando

Final. Allegro molto

ИВАН МАРИНОВ

ФАНТАСТИЧНИ СЦЕНИ

Роден е в София през 1928 година. Учи в Българската държавна консерватория композиция при Веселин Стоянов и Парашкев Хаджиев, а диригентство при Марин Големинов. Работи известно време като музикален ръководител на Българската кинематография. От 1962 г. е главен диригент на Пловдивската народна опера, а от 1966 г. е диригент в Софийската народна опера, днес Национален академичен театър за опера и балет. Под неговата палка получават сценична реализация много оперни и балетни произведения от световния и български репертоар, белязани с висок професионализъм, изискан вкус и отлично владение на законите на музикално-сценичното изкуство.

Но освен диригентство, кръгът на творческите му интереси и прояви включва равностойно и композиторството. Маринов пише в почти всички музикални жанрове. В резултат на творческо вдъхновение той обогати българската музикална съкровищница с творби като „Двубой“, „Лирическа увертюра“, симфонична поема „Илинден“, дивертименто, симфонична сюита върху четири български народни песни, кантата „Родопите“ по текст на Вазов, младежка кантата за мир по текст на Д. Точев, Интермецо-фанта-

зия за пиано и инструментални ансамбли и много песни за малки и големи, за хорове и естрадни формации. Не е малко и музиката му, написана за филми и театрални постановки.

Маринов е лауреат на световните младежки фестивали в Букурещ и Москва, на Първия републикански фестивал, носител е на наградата „Елизабета белгийска“, на наградата за детска музика в 1963 г., на наградата на София за 1967 г.

Между значителните симфонични творби особено място в творчеството му заемат „Фантастични сцени“, написани в 1959 г. С честата смяна на настроенията и разнообразието в тембри и динамика от тях неподправено облъхва по-изострена съвременна чувствителност. С една кинематографична смяна на настроението и темброво-динамическото разнообразие „Фантастични сцени“ са пример за своеобразна програмност. Творбата е написана с умение и майсторство във владението на симфоничната форма и изразните средства на оркестъра. Според композитора въплътената в произведението основна мисъл е, че на всеки е нужно да носи в себе си много вяра в човека и в неговите възможности, за да може да устоява на трудностите до край.

МАКС БРУХ

КОНЦЕРТ ЗА ЦИГУЛКА И ОР-
КЕСТЪР № 1

Роден е на 6 януари 1838 година в Кьолн. Музикалното си дарование проявява в ранно детство, поради което е бил считан за дете-феномен. Удостоен с Моцартова стипендия, той изучава теория и композиция при Фердинанд Хилер и пиано при Бройнинг и Райнеке.

През периода 1858—1861 г. е учител по музика в родния си град, а след това посещава големите германски градове и Виена, за да опознае по-отблизо музикалния живот там. От 1873 до 1878 година живее в Бон и усилено композира. От 1878 година, успоредно с композирането, Брух работи дълги години и като диригент, първоначално на филхармоничното общество в Ливърпул (Англия 1880—83 г.), след това в Бреслау (1883—91 г.), а от 1891 година става професор в майсторския клас на Берлинската музикална академия.

Освен активна композиторска и диригентска дейност, Брух развива и значителна научна и обществена дейност. Избиран е за председател на музикалния отдел при Академията на изкуствата в Берлин, за член-кореспондент на Парижката академия на науките, за доктор хонорис кауза по му-

зика на Кембриджския университет.

В творчеството си Макс Брух е представител на късно-романтичното направление в европейската музика. Творбите му са пълни с топлота и романтична мелодика, понякога твърде сантиментална, но винаги достъпна и радушно приемана от широката публика.

Брух е автор на три симфонии, на три концерта за цигулка и оркестър и на още значителен брой инструментални произведения. Значително място в творчеството му заемат вокалните произведения — вокалните цикли „Фри-тьоф“, „Одисей“, „Песен на камбаната“, „Хубавата Елена“, „Ахилес“, „Огнен кръст“, както и ораториите „Густав Адолф“, „Мойсей“, „Бягството на светото семейство“, „Дитирамби“, химни, кантати, много песни за солово пеене, за различни хорови състави.

Концерт № 1, сол-минор, оп. 26 за цигулка и оркестър е тричастно произведение. Първата част (Prelude), озаглавена „Прелюдия“ е написана в духа на развълнувана импровизация. Разгърнатите оркестрови тути се редуват със солови цигулковы каденци. Музиката е патетична, романтично-приповдигната. Втората част (Adagio) е построена върху развитието на широка експресивна тема. Концертът завършва с мажорен, романтичен празничен финал (Allegro energico).

Концертът № 1 за цигулка и оркестър на Брух е близък до стила на Менделсоновия концерт. И наистина в

изключителната мелодичност на двете произведения има много общи неща, но все пак в концерта на Брух преобладава виртуозната експозиция на солиращата цигулка. В първата част — сонатното встъпление, развълнувано и оживено се сменят експозицията и репризата с речитативните каденци на цигулката. Адажиото — втората част, е съчетание на изразителна мелодика с умалени ритмични фигурации. А финалът завладява с блестящата си бравурност и неподправения си оптимизъм.

АНТОНИН ДВОРЖАК

СИМФОНИЯ № 9 „ИЗ НОВИЯ СВЯТ“

Симфония № 9, опус 95, ми-минор, „Из Новия свят“, номерирана от автора за Пета, е замислена и скицирана в няколко тетрадки още през 1892 г., но е написана през периода от януари до май 1893 година. Нейното първо изпълнение става в Ню Йорк в Карнеги хол на 16. XII. 1893 г. и в близките години тя бързо заема място по всички концертни подиуми на света.

Скоро тази симфония на Дворжак става най-популярното му симфонично произведение, което, въпреки наличието на теми, свързани с музикалната култура на Америка, или както тогава са наричали американския континент „Новия свят“, остава дълбоко национално

произведение. Музикалните впечатления на автора, тънката му чувствителност и живото му съпричастие към съдбата на угнетените в Америка негри и индианци — всичко това е намерило отражение в симфонията, но въпреки всичко неин централен образ остава образът на родината на композитора. Широкият песенен размах на музиката, вихренияте и многобагрените танцови сцени и огромният емоционален подем, който звучи във финала на симфонията, недвусмислено доказват това.

Названието на симфонията „Из Новия свят“ поставя сам Дворжак малко преди премиерното изпълнение, желаейки без да цитира пряко негърския и индиански фолклор, да насочи вниманието на слушателите към съдбата на тези поробени народи, а по този начин и към съдбата на собствения си поробен народ.

Безспорно симфонията отразява първите впечатления на композитора от „Новия свят“. А те били много и разнообразни. Затова и тематичният материал е необичайно богат в сравнение с този на предходните му симфонии. В същото време е налице явна приемственост помежду им — неизменно съчетание на героично-призивни теми с лирични и танцовални. Съставът на оркестъра продължава да бъде не голям, но благодарение на чисто славянската песенност, с която са наситени всички партии, на Дворжак му се удава да достигне нео-

бичайна пълнота и красота в хармонията.

Въведението и първата тема на симфонията са изградени върху музикалните образи на угнетението и още скритата през онова време активна реакция на народните сили от „Новия свят“, съпоставени с танцовите образи на западните славяни, които у Дворжак съдържат винаги активни волеви черти. Другите две теми на първата част изследвателите свързват обикновено с фолклорни първоизточници — главно чешки.

Първоначално бавната втора част била наречена „Легенда“, свързана от композитора с впечатленията му от книгата на Хенри Лонгрело „Хайавата“ — книгата за индианския епос.

Скерцото — третата част, е построено върху танцуващи ритми и мелодии, които някои наричат „индиански танци“, а в действителност и тук се усещат безлежите и аромата на чешките народни танци.

Във финала на симфонията са преплетени майсторски темите от предните части, а заедно с тях се въвеждат и две нови теми, едната от които е особено забележителна с песенния си чешки характер. Финалът притежава много общи черти с „Хусистка“ увертюра на Дворжак.

Опитите да се обяви Деветата (последна) симфония на Антонин Дворжак за „американска“ не се удават дори на най-шовинистично настроените американ-

ци. Нейният успех е безспорен. Световната преса ѝ отделя голямо внимание, а съветът на консерваторията в Ню Йорк присъжда на нейния автор премията за „оригинална симфония“. Деветата симфония донася на автора си световна популярност.

Н. А. ИОН ВОЙКУ

Роден е на 8 октомври 1924 година в Букурещ. Народен артист на Социалистическа република Румъния е от 1964 година. Музикалното си образование получава в Букурещката консерватория при Дж. Енекович, И. Киреску и М. Андрику. В музикалното си израстване имал подкрепата и на Джордже Енеску. Специализира при Давид Ойстрах в Москва. От 1940 г. работи в оркестъра на Румънското радио, а от 1949 г. е солист на Букурещката филхармония. От 1969 година организира камерен оркестър, на който той е ръководител и солист-цигулар. В репертоара си има голям брой концерти за цигулка и оркестър и още по-голям брой камерни творби. Като солист е гастролирал в много страни, в това число и в България.

З. А. ИОСИФ КОНТА

Йосиф Конта се оформя като диригент под непосредственото ръководство на такива известни майстори като Константин Силвестри и Джордже Джорджеску и при специализацията му във Великобритания, Франция и Германия.

След завършване на Букурещката консерватория през 1954 година, за известно време той е оперен диригент, след което е назначен за директор и главен диригент на Симфоничния оркестър на Румънското радио и телевизия. С този оркестър Конта постига изключителни успехи в родината си и в чужбина, като гостува във всички големи музикални центрове на Европа, Северна и Южна Америка, Япония; Париж, Москва, Ленинград, Рига, Киев, Бон, Франкфурт, Щутгарт, Мюнхен, Хамбург, Бамберг, Берлин, Лайпциг, Хале, Потсдам, Мадрид, Барселона, Будапеща, Рим, Неапол, Сан Ремо, Соренто, Мексико сити, Лима, Монтевидео, Токио и други.

В репертоара си Йосиф Конта включва редица произведения на предкласиката, класиката, романтизма, както и творби на съвременни композитори, дори често и съвсем нови, експериментални произведения.

Освен многобройни записи на музикални произведения за нуждите и програмите на Румънското радио и телевизия, диригентът е редовен и уважаван сътрудник на румънската звукозаписна фирма Електрекордин, а така също и на

много фирми в Европа, САЩ, Канада, Япония и други.

Под неговата палка и с оркестъра на Румънското радио и телевизия са свирили с подчертан успех такива имена като Хенрик Шеринг, Йехуди Менухин, Исак Щерн, Емил Гилелс, Гаспар Касадо и други.

В родината си, в чужбина и у нас Йосиф Конта е известен с богатата си и широка артистична дейност, която често е възнаграждавана със звания, медали и други награди. Носител е на званието „заслужил артист на Социалистическа република Румъния“, на „Легион д'ор" в Италия. Член е на Тиберийската академия в Рим, носител е на „Руерта дел сол собре агатас и аматистас“ (Вратата на слънцето върху ахати и аметисти) — най-високата награда за грамофонна плоча на университетския център за записи в Монтевидео. Присъдена му е и най-голямата награда на САЩ за грамофонни записи „Кусевички“, наградата за заслуги към изкуството „Бенемеренца пер Л'арте“ в Италия, орден за заслуги към културата на Социалистическа република Румъния.

За големите му успехи на артист-диригент свидетелствуват и следните отзиви: „Изключителен талант, изключителен изпълнител. . .“

Д. КАБАЛЕВСКИ,
сп. „Сов. музика“

„Музикалност, точност и изразителност на жеста, превъзходно владееие на оркестъра. . .“

„Информасионес“, Мадрид

СИМФОНИЧЕН ОРКЕСТЪР НА РУМЪНСКОТО РАДИО И ТЕЛЕВИЗИЯ

Неговото начало поставят няколко ентусиазирани инструменталисти, обединили се в малка инструментална група към Румънското радио през 1928 година. През следващите години групата изменя облика, оформя се и бързо прераства в камерен оркестър, който освен изпълнения в студиото на радиото, развива и концертна дейност, която непрекъснато разширява и обогатява.

Първата концертна изява на оркестъра на Румънското радио се състояла през септември 1932 година в зала „Атенеум“ в Букурещ.

Първите стъпки на формиране и утвърждаване оркестърът провежда под ръководството на прославените румънски композитори и диригенти Джордже Енеску, Михаил Жора, Константин Нотарра, Теодор Роголски, Йонел Перля, Алфред Алесандреску, Джордже Джорджеску, Антонин Чьолан, Константин Силвестри, Константин Бобеску и други, приносът на които в изграждането му е безспорен.

Днес симфоничният оркестър на Румънското радио и телевизия развива широка и разнообразна концертна и записна дейност. За програмите на радиото и телевизията той подготвя постоянни и разнообразни програми, извършва

музикални регистрации за непрекъснато попълване на радио-телевизионните фонотеки, а също и за грамофонната фирма Електрекорд. Освен това той поддържа ежегодно различни цикли концерти, като „Трибуна на младите композитори“, „Трибуна на младите солисти“, „Концерти-дискусии“, както и концерти в различни градове на страната.

Оркестърът поддържа трайни връзки и сътрудници с редица музикални организации и грамофонни фирми зад граница, с около 80 радиостанции и телевизии в цял свят, за които регистрира музикални записи на магнитофонни ленти и грамофонни плочи. Заедно с това с успех е концертирал в много страни на света — ГДР, СССР, ФРГ, НРБ, ЧССР, Унгария, Италия и други.

Неговият репертоар прави впечатление с богатството и разнообразието си, обхваща произведения от предкласиците, класиците, романтиците, до съвременни творби от различни музикални течения. Днес този оркестър притежава световна известност и неговите изключителни качества са многократно отбелязвани и подчертавани в многобройни рецензии, критични материали и интервюта. Дълъг е списъкът на именитите диригенти и солисти, работили с него. Може да се споменат диригентите Леополд Стоковски, Паул Клетцки, Игор Маркевич, Курт Мазур, Вилхелм Менгелберг, Георг Фителберг, Андре Клюитанс, Лорин Маазел, Карло Феличе Чиларио, Александър Гаук, Кирил Кондрашин, Гена-

ди Рождественски, Джон Причърд, Наполеоне Ановаци, Вацлав Сметачек, Карло Цеки, Серж Бодо, Серджу Челибидак, Пиер Колombo, Франсис Шатрен, и солистите Исак Щерн, Хенрик Шеринг, Давид Ойстрах, Леонид Коган, Гаспар Касадо, Андре Навара, Даниел Шафран, Алдо Чиколини, Витолд Малкозински, Магда Таляфери, Емил Гилелс, Джон Огдон, Светослав Рихтер и други.

За високите професионално-творчески и художествени постижения на оркестъра, за неговата международна класа свидетелствуват присъдените му награди — за „Камерната симфония“ и „Льо Дикстюр“ от Джордже Енеску, получени в Париж, наградата за изпълнението на Меса в до-минор от Моцарт, наградата „Слънчевата врата“ за изпълнение на произведението „Ритуали“ от Алберто Сориано и сюитата из балета „Когато гроздето зрее“ от Михаил Жора, премирани в Уругвай. За това свидетелствува и наградата, присъдена за изпълнението на произведението „Безкрайна колона“ на композитора Тиберийо Олах.
